

Del 1: Visjon og verdier for Ungdommens fylkesting

Visjon

Ungdom fører Hordaland vidare

VERDIAR

Involverande

Vi er bindeleddet mellom ungdom i Hordaland og fylkeskommunen. Vi fokuserer på eit godt samarbeid og aktiv inkludering av ungdom i politikken.

Framtidsretta

Vi ser framover og påverkar politikken i Hordaland til det beste for ungdom i framtida.

Slagkraftig

Vi kjempar hardt for at ungdom skal bli høyrd og få størst mogeleg påverknadskraft i

Del 2: Mål for perioden

Opplæring og helse

UFT meiner..

Gratis skuleprinsippet er svært viktig, skule og utdanning skal vera gratis.

Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet /studiestaden.

Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.

Fråværsreglementet skal praktiserast likt for alle elevar ved vidaregåande skular i Hordaland. Lovleg grunn for fråvær skal vere rimeleg i samband med elevane sin kvardag.

Dei vidaregåande skulane i fylket skal leggje til rette for sunne matvanar blant ungdom.

God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.

Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen.

Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.

Ein skal arbeide for betre integrering på vidare- gåande skular.

Lærlingordninga skal reflektere behovet, slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga.

Å samla elevråda ved dei vidaregåande skulane i Hordaland for å skapa samarbeid og dialog på eit politisk nøytralt grunnlag.

Sammenhengen mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elever på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjoner.

Det er viktig å øke lærernes digitale kompetanse slik at de kan utdanne elever som er klare til å møte et digitalisert arbeidsliv.

Auke grensa på politisk fråvær.

Ungdom i fylket skal ha ei sterk røyst i samfunnsdebatten

Kultur, idrett og regional utvikling

UFT meiner..

Folkehelse er eit viktig aspekt for unge og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylkes- kommunen får innspel frå ungdom sine per- spektiv

Kulturtilbodet til ungdom skal halde fram og for- betrast.

Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom.

Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.

Arrangement tilpassa ungdom skal framhevas og forbetrast.

Ungdom skal medverke i prosessen av utvikling av den nye regionen.

Det skal bli lettere for unge boligkjøpere å komme inn på boligmarkedet samt fleire butilbod for studentar og elevar i fylket.

Miljø og samferdsel

UFT meiner..

Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.

Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast.
Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.

Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikksikringa for ungdom.

Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.

Eigen organisasjon

UFT meiner..

Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.

Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på sakar som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.

Det skal vere eit nasjonalt medverknadsorgan for ungdom. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarande. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjer skal utarbeidast i samarbeid med ungdom og gjennom desse organa skal ungdom ha reel innflytelse.

Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særst viktig.

Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.

Kvart år skal Ungdommens fylkesutval rapportere om måla for perioden med informasjon, vurdering og forslag til tiltak for neste år.

Del 3: Tiltak

Denne delen av Ungdommens planprogram er tiltak. Den heng saman med måla for perioden (del 2), slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å opp- nå måla for perioden.

Opplæring og helse

UFT meiner at..

1. Gratis skuleprinsippet er svært viktig, skule og utdanning skal vera gratis.
  - a. UFU går imot kopi- og utskriftsavgift ved vidaregåande skular.
  - b. UFU skal arbeide for at alt naudsynt skulemateriell vert dekkja av grunnstipendet.
2. Dersom det skal gjerast endringar i utdanningstilbodet må det gjerast på eit pedagogisk grunnlag, eller det må reflektere søkjartala ved det aktuelle studieprogrammet/studiestaden.
  - a. UFU skal arbeide for at dei vidaregåande skulane skal oppretthalde eit godt tilbod for ungdom i vidaregåande opplæring, med særskilt fokus på at distriktskulane skal bestå.
3. Fråfallet i den vidaregåande skulen skal vere mindre enn 15 prosent.
  - a. UFU skal arbeide for at fleire tilbod som Hyssingen Produksjonsskule vert oppretta.
4. Tannhelsetenesta skal vere god og rimeleg for ungdom i fylket.
  - a. UFU skal arbeide for at endringar i klinikkstruktur skal skje på et grunnlag som betrar tilbodet for ungdom.
5. Dei vidaregåande skulane i fylket skal leggje til rette for sunne matvanar blant ungdom.
  - a. UFU skal gå i dialog med opplæringsavdelinga og samarbeide for meir berekraftig og sunnare mat i kantinene ved vidaregåande skuler i Hordaland.
  - b. UFU skal aktivt arbeide for at sunnare mat er et punkt i folkehelseplanen når den kjem på rulling.
  - c. UFU skal oppmoda til at behovet for alternativ mat ved dei vidaregåande skulane vert dekt.
6. God psykisk helse skal fremjast og setjast fokus på blant ungdom.
  - a. UFU skal aktivt arbeide for at det skal gis fleire midlar til helsesøsterordninga, skulepsykologar, og miljøterapeutar. Det skal vere ein helsearbeidar tilgjengelig på skulen kvar dag.
  - b. UFU skal arbeide for at deler av midlane som gis helsesøstrer, skulepsykologar og miljøterapeut skal øyremerkast til førebyggjande tiltak.
  - c. UFU skal arbeide for at det skal fastsettas at alle helsesøstrer skal ha minst 2 årlege samtalar/presentasjonar for elevane der det blir gjennomgått tiltak som enkeltungdom kan gjere for å betre eigen helse.
  - d. UFU skal prioritere arbeid for å fremje eit mangfald av identitetar, for eksempel ved å delta på Bergen Pride.
  - f. UFU skal kontakta ungdomsrådet ved Haukeland Universitetssjukehus for å få innspel om korleis ein skal arbeida mot unge i psykisk vanskeleg situasjon.
  - g. UFU skal arbeida for at det vert oppretta liknande ordningar som "Miljøgruppa" ved Slåtthaug vidaregåande, ved alle dei fylkeskommunale skulane. Yrkesfagskular skal vera mest prioritert.
  - h. UFU skal følgje opp prosjektet snillsnakk med mobbeombodet i leiinga, for å førebyggje nettmobbing.
  - i. UFU skal arbeide for at psykisk helse står sentralt i delar av den generelle læreplanen.
  - j. UFU skal arbeide for at alle dei vidaregåande skulane i Hordaland skal vere MOT-skular.
7. Det skal leggjast til rette for alternativ undervisning i den vidaregåande skulen.
  - a. UFU skal arbeide for fleksibel studietid på fleire skular enn Amalie Skram vidaregåande skule og Olsvikåsen vidaregåande skule.
  - b. UFU skal arbeida for at skulane skal tilby leksehjelp for å tilretteleggja for elevane.

- c. UFU skal jobbe for at dei vidaregåande skulane skal leggje til rette for meir fysisk aktivitet i skulekvardagen.

8. Seksualundervisninga i den vidaregåande skule må betrast.
  - a. UFU skal arbeide for meir seksualundervisning i den vidaregåande skule.
  - b. UFU skal arbeide for ein meir omfattande seksualundervisning. Den skal vera haldningsskapande, og ha fokus på inkludering, kunnskap, betre helse og ulike legningar.

- c. UFU skal arbeida for at seksualundervisninga ved alle vidaregåande skular i fylket skal gjennomførast av helse- søster eller anna helsefagleg personell.
- d. UFU skal arbeida for å promotere organisasjonar som arbeidar for å betre seksualundervisninga i skulen.
- e. UFU skal arbeide for ei seksualundervisning der ein reflekterer over pornografiindustrien.

9. Ein skal arbeide for betre integrering på vidaregåande skular.
  - a. UFU skal arbeide for hyppigare norskkurs for minoritetsspråklege vidaregåande skule elevar, slik at fleire ungdommar med flyktning- og asylbakgrunn har betre moglegheit til å byrje tidleg med utdanninga.
  - b. UFU skal arbeida for at det innførast ein obligatorisk dag, på tvers av klasser og linjer, der ein arbeider for å bli betre kjent. Dette for å betre inkludering i skolen.
  - c. UFU skal arbeida for at det vert nytta MIKS-klassar i undervisninga for å skapa god integrering i skulen.

10. Lærlingordninga skal reflektere behovet, slik at alle får moglegheit til å fullføre utdanninga.
  - a. UFU skal arbeide for at det opprettast fleire lærlingplasser i Hordaland.
  - b. UFU skal jobbe aktivt for at det informeres om de fremtidige jobbmulighetene innenfor hver enkelt yrkesfaglige linje.
  - c. Lærlinger som ikke består svenneprøve/fagprøve skal likevel få et individuelt utformet kompetansebevis av arbeidsgiver for det utførte arbeidet.
  - d. UFU skal jobbe for å utvikle tilbud om forsterket VG3 for elever uten lærlingplass.

11. Å samla elevråda ved dei vidaregåande skulane i Hordaland for å skapa samarbeid og dialog på eit politisk nøytralt grunnlag.
  - a. UFU bør arrangere ein elevkonferanse for representantar frå alle dei vidaregåande skulane i fylket med jamnlege mellomrom. Der skal ein fokusere på erfaringsutveksling mellom dei ulike skulane. Her får også UFU ein sjanse til å promotere seg og sin politikk.

12. Sambandet mellom utdanning og arbeidsliv er viktig, og derfor skal elevar på yrkesfag kunne møte reelle arbeidssituasjonar.
  - a. UFU skal jobbe aktivt for å innføre vekslingsmodellen for yrkesfag i fleire skular i Hordaland.
  - b. Utstyrsparken til dei vidaregåande skulene som tilbyr yrkesfag skal vere moderne og kunne simulere reelle arbeidssituasjonar og at utstyrsparkane ved skulene tilsvarer dei ein finn i arbeidslivet

13. Antallet elever uten lærlingplass skal senkes.
  - a. UFU skal jobbe aktivt for at det informeres om de fremtidige jobbmulighetene innenfor hver enkelt yrkesfaglige linje.
  - b. Lærlinger som ikke består svenneprøve/fagprøve skal likevel få et individuelt utformet kompetansebevis av arbeidsgiver for det utførte arbeidet.
  - c. UFU skal jobbe for å utvikle tilbud om forsterket VG3 for elever uten lærlingplass.
  - d. UFU skal være en aktiv pådriver for å utvikle et godt samarbeid med lærlingerådet

14. Det er viktig å øke lærernes digitale kompetanse slik at de kan utdanne elever som er klare til å møte et digitalisert arbeidsliv.

- a. IKT og digital kompetanse skal være en viktig del av lærerutdanningen.
- b. Fleire lærerar skal få tilstrekkeleg vidareutdanning innan IKT.
- c. Det skal utvikles støtteordningar for investering i IKT og digital infrastruktur på vidaregående skoler i Hordaland.

15. Grensa for gyldig politisk fråværet skal aukast.

- a. UFU bør ta kontakt med aktuelle politikere for å kunne påverka grensa for politisk fråvær.

16. Ungdom i fylket skal ha ei sterk røyst i samfunnsdebatten

- a. UFU bør inngå eit samarbeid med Elevorganisasjonen for å drive erfaringsutveksling for å best sikre elevdemokratiet.

Kultur, idrett og regional utvikling
UFT meiner at..

1. Folkehelse er eit viktig aspekt for unge, og UFT ynskjer å bidra til at folkehelsearbeidet i fylket får innspel frå ungdom sine perspektiv.
  - a. UFU skal føreslå førebyggjande tiltak mot rusmisbruk blant unge i fylket til folkehelseplanen.
  - b. UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular skal tilby eit sunt mat- og drikketilbod.
  - c. UFU skal føreslå til folkehelseplanen at alle vidaregåande skular i fylket blir pålagt å utarbeide ein plan mot mobbing, i samarbeid med skulen sine elevar og mobbeombodet i Hordaland.
  - d. UFU skal aktivt arbeide for å få hjartestartarar ved alle vidaregåande skular i Hordaland gjennom mel- lom anna dialog med Raude Krossen.
  - e. UFU skal arbeide for at det vert arrangert førebyggjande opplæring mot rusmisbruk av relevante ungdomsorganisasjonar som Juvente i dei vidaregåande skulane.
  - f. UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal lage fleire idrettsarenaer som «Fysak».
2. Kulturtilbod og andre arrangement for ungdom skal styrkast, oppretthaldast og fremheves.
  - a. UFU skal oppretthalde samarbeidet med den kulturelle skulesekken om kulturtilbod i den vidaregåande skulen.
  - b. UFU skal samarbeide med fylkeskommunen om å utvide opningstider på museum i Hordaland.
  - c. UFU skal arbeide for å oppretthalde tilbodet Bokbåten Epos i Hordaland.
  - d. UFU skal oppretthalda samarbeidet med UKM.
  - e. UFU skal opprette og oppretthalde eit god samarbeid med idrettsavdelinga for å betre idrettsaktiviteter og hendingar for ungdom.
3. Fylkesbiblioteket og bibliotek ved vidaregåande skular i fylket skal bli meir attraktive for ungdom.
  - a. UFU bør samarbeide med fylkesbibliotekaren for å fremje meir ungdomsvenlege bibliotek. Døme på eit slik tiltak er U-ROM på Bergen Offentlige bibliotek.
  - b. UFU bør arbeide for at biblioteka blir meir tilpassa ungdom, særskilt ungdom som treng ressursar som grupperom til skularbeid.
  - c. UFU skal arbeide for å utvide opningstider på fylkesbibliotek tilpassa ungdom.
4. Offentlege bygg skal bli lettare tilgjengeleg for utlån, særleg fleire opne idrettsfasilitetar og fleire gratis øvingslokalar for utvikling av musikkmiljøet.
  - a. UFU skal arbeide for at fylkeskommunen skal gjere det lettare for ungdom å vite om og få informasjon om opne idrettsfasilitetar.
  - b. UFU skal arbeide for å oppretthalde posten i budsjettet til dette.
6. Ungdom skal medverke i prosessen av utvikling av den nye regionen.
  - a. UFU skal samarbeide med ungdomspolitisk utval i Sogn og Fjordane om et nytt regionalt medvirkingsorgan for ungdom.
  - b. UFU skal komme med innspel om kva som er viktig for ungdom i den nye regionen.

Miljø og samferdsel

UFT meiner at..

1. Hordaland fylkeskommune må arbeide for å gjere kollektivtransport meir attraktiv for ungdom.
  - a. UFU skal arbeide for å sikre at prisen på ungdomskortet ikkje overskrider 45% av prisen på periodeskys for vaksne per månad.
  - b. UFU skal arbeide for at det skal vere studentrabatt på all kollektivtransport i fylket, samt at den skal gjelde uavhengig av reisetid og reiselengde.
  - c. UFU skal arbeide for likestilling av honnør og studentrabatt på all kollektivtransport i fylket
  - d. UFU skal arbeide for at det skal utformast éin ny Skysst-app med alle funksjonane til dei noverande appane samla.
  - e. UFU skal arbeide for å senke nedre aldersgrense, og øke øvre aldersgrense på ungdomskortet.
  - f. UFU skal arbeide for å innføre bruk av ungdomskort på strekningar innanfor fylket på regiontoga.

2. Kollektivtilbodet i Hordaland bør utbetrast. Bussavgangane bør verte betre tilpassa skuletidene.
  - a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angående korleis avgangar er tilpassa skuletidene og korleis korrespondansen mellom avgangar leggjast opp.
  - b. UFU kan samarbeide med ungdomsråd og fylkeskommunen om utbetring av kollektivtransportavgangar i fylket.
  - c. UFU skal arbeide for at nattbuss tilbodet i fylket skal både betrast og oppretthaldas, særskilt i distrikta.

3. Hordaland fylkeskommune skal arbeide for å betre trafikkisikringa for ungdom.
  - a. UFU skal be om ein orientering frå Samferdselsavdelinga angående trafikkisikring for ungdom.
  - b. UFU skal halde seg orientert om sakar i Fylkestrafikkisikringsutval i Hordaland og fremje sakar ved trong.
  - c. UFU skal arbeide for at trafikkisikring på E16 skal prioriterast.
  - d. UFU skal arbeida med trafikkisikring på fylkesveg 541, serleg strekninga før Langevåg fejekai.
  - e. UFU skal arbeide for å redusere vedlikeholdsetterslepet på fylkesvegane, med hovudfokus på distrikta.
  - f. UFU skal vere ein aktiv pådrivar for trafikkisikring av alle skuleveggar.
  - g. UFU skal arbeide for løysingar som undergangen ved Knarvik vidaregåande.
  - h. UFU skal arbeide for at det skal vere trepunktsbelte på alle bussane i Hordaland.
  - i. UFU skal arbeide for å gjere det meir attraktivt for ungdom i Hordaland å bruke belte på buss.

4. Ungdommens fylkesutval skal vere ein aktiv pådrivar innanfor klima-, energi- og miljøpolitikk i Hordaland fylkeskommune.
  - a. UFU skal kome med uttale til Klimaplanen når den rullerast kvart år.
  - b. UFU skal vere ein aktiv deltakar i Klimarådet.
  - c. UFU skal arbeide for meir miljøvenlege fylkeskommunale bygg, med særleg fokus på vidaregåande skular
  - d. UFU skal arbeide for kjøttfri-måndag ved alle fylkeskommunale bygg i Hordaland
  - e. UFU skal arbeide for fleire elbil-ladestasjonar ved fylkeskommunale bygg
  - f. UFU skal vere ein aktiv pådrivar for avfallsortering på fylkeskommunale bygg, særskilt vidaregåande skular.
  - g. UFU skal bidra og arbeide for papir og plastreduksjon i fylkeskommunen.
  - h. UFU skal vere ein aktiv pådrivar for miljøvenlege formar for drivstoff på bussar i fylkeskommunen.
  - i. UFU skal samarbeide med miljøorganisasjonar som Natur og Ungdom, Changemaker og Framtiden i våre hender.
  - j. UFU skal arbeide for ein betre miljøsertifiseringsordning på vidaregåande skule enn miljøfyrtårn.
  - k. UFU går imot store naturinngrep som følgjer av næringsverksemd i Hordaland.
  - l. UFU skal vera ein aktiv pådrivar for utbygging av hydrogenstasjonar i fylket.

Eigen organisasjon
UFT meiner at..

1. Ungdommens fylkesutval skal vere organisert etter ein modell som fremjar effektivt arbeid både innanfor UFU og mot HFK.
  - a. UFU skal fremje eit nært samarbeid med dei ulike avdelingane og utvala i Hordaland fylkeskommune.
  - b. UFU skal sjå til at det er ein kontaktperson i utvalet til dei tre politiske utvala i HFK; utval for kultur, idrett og regional utvikling, utval for opplæring- og helse og utval for miljø og samferdsel.
  - c. UFU skal sjå til at alle føler seg velkommen til utvalet og at alle har ein moglegheit til å fremje si meining.
  - d. UFU bør sende representantar på dei ulike partia sine gruppemøte når der er oppe saker som er aktuelle for UFU.

2. Kvar kommune i Hordaland skal ha eit medverknadsorgan for ungdom, til dømes ungdomsråd eller ungdommens kommunestyre, som skal ha medverknad på saker som vedgår ungdom og deira lokalmiljø.
  - a. UFU skal hjelpe med oppretting og oppfølging av ungdomsråd i dei kommunane som ikkje har dette.
  - b. UFU kan utarbeide og formidle ein brosjyre til hjelp i arbeidet i eit ungdomsråd/ungdommens kommu- nestyre.
  - c. UFU skal ta seg tid til å reise til kommunar utan ungdomsråd for å hjelpe til i oppstartfasen. Kommunane skal vere informerte om denne moglegheita.
  - d. UFU skal oppmode kommunar utan ungdomsråd til å ta del i årlige arrangement som UFT og nettverk- samling.
  - e. UFU skal oppfordre elevråda til å arbeida for ei seksualundervisning med fokus på grensesetjing og handlingsskapande undervisning allereie i grunnskulen.

3. Medverknadsorgan for ungdom skal lovfestast på kommunalt, fylkeskommunalt og nasjonalt nivå. Dei tre nivåa skal med utgangspunkt i ungdomsrådskanalen henge saman og byggje på kvarandre. Medverknadsorgana på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå skal velje eit arbeidsutval som skal arbeide gjennom året. Retningslinjene skal utarbeidast i samarbeid med ungdom og gjennom desse organa skal ungdom ha reell innflytelse.
  - a. UFU skal arbeide aktivt, saman med andre fylkeskommunale medverknadsorgan for ungdom, for å fremje saker.
  - b. UFU vil vere ein bidragsytar for å vere med å utarbeide retningslinjer for medverknadsorgana.

  - c. UFU skal vere ein aktiv pådrivar innan Arbeidsgruppe for oppretting av Nasjonalt ungdomsråd.
  - d. UFU skal fremje meir politisk samarbeid mellom og innan i dei ulike medverknadsnivåa.

4. Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval skal vere meir synleg blant ungdom og innanfor Hordaland fylkeskommune.
  - a. UFU skal utarbeide ei betre heimeside med meir informasjon.
  - b. UFU skal leggje ut minimum fire saker i månaden på Facebook eller Instagram .
  - c. UFU skal utarbeide ein informasjonspakke for UFT som kan distribuerast på skular, arrangement, fyl- keshuset, kulturmønstringa, osv.
  - d. UFU skal ha minst seks saker i media i løpet av 2017.
  - e. UFU skal presentere seg for politiske utval og avdelingar i HFK.
  - f. UFU skal presentere seg og sakene til UFT på eit fylkesting og eit fylkesutval i løpet av 2017.
  - g. UFU skal arrangere debatt for ungdom i fylket i samarbeid med aktuelle samarbeidspartnarar.
  - h. UFU skal vera i tett dialog med interesseorganisasjonar for ungdom, for å styrke sakane våre, samt få nye perspektiv.

5. Samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre er særskild viktig.
  - a. UFU skal arrangere ei nettverkssamling årleg over to dagar for ungdomsråd/ungdommens kommune-

styre der hovudfokuset er på samarbeid og dialog både på tvers av råda og opp mot UFU.

b. UFU skal fremje godt samarbeid og dialog mellom Ungdommens fylkesutval og ungdomsråd/ungdommens kommunestyre gjennom ein kontaktpersonordning.

c. UFU skal ta kontakt med alle ungdomsråda i løpet av året for å ha god dialog og rådgjeving.

Del 4: Utdjupingsdokument til Ungdommens planprogram

Formål

1.1 Ungdommens planprogram er Ungdommens fylkesting sitt øvste politiske dokument. Ungdommens planprogram inneheld sakane Ungdommens fylkesutval skal arbeide med det komande året etter at det er vedteke.

1.2 Oppstår det konflikt mellom Ungdommens planprogram og andre vedtak gjort i Ungdommens fylkesting eller Ungdommens fylkesutval, gjelder Ungdommens planprogram som Ungdommens fylkesting og Ungdommens fylkesutval sin politikk. Dette er i samsvar med vedtektene til Ungdommens fylkesting.

Visjon og verdiar

2.1 Del 1 av Ungdommens planprogram skal innehalde visjon og verdiar for Ungdommens fylkesting.

2.2 Visjonen for Ungdommens fylkesting skal vere framtidsretta og vise korleis det er ynskjelig at rolla til Ungdommens fylkesting skal vere.

2.3 Verdiane til Ungdommens fylkesting skal vere gode verdiar som fortel kva som vert verdsatt av Ungdommens fylkesting. Verdiane skal beskrive sjølvkjernen i organet og korleis det skal arbeide.

Mål og tiltak

3.1 Ungdommens planprogram skal vere delt opp i fire ansvarsområder; Utval for opplæring og helse, Utval for kultur, idrett og regional utvikling, Utval for miljø og samferdsel og Eigen organisasjon.

3.2 Del 2 av Ungdommens planprogram skal innehalde mål for perioden. Dette er overordna mål over kva ungdommen i fylket ynskjer å oppnå.

3.3 Del 3 av Ungdommens planprogram skal innehalde tiltak. Denne delen heng saman med måla for perioden, slik at alle tiltaka er underlagt eit mål. Tiltaka seier noko om kva Ungdommens fylkesutval konkret kan gjere for å oppnå måla for perioden.